

ระบบแรงจูงใจตามระบบประเมินผลฯ

แนวความคิดในการกำหนดระบบแรงจูงใจในระบบประเมินผล

เพื่อให้รัฐวิสาหกิจมีกำลังในการพัฒนาประสิทธิภาพการทำงาน คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2538 อนุมัติระบบแรงจูงใจที่สะท้อนระดับผลงาน กล่าวคือ ให้ความสำคัญเพิ่มขึ้นเมื่อผลงานดี และให้ความสำคัญลดลงเมื่อผลงานต่ำกว่า ซึ่งเป็นหลักการของระบบแรงจูงใจเช่นเดียวกับภาคเอกชน ตลอดจนยังเสนอหลายประการที่ควรพิจารณาเพิ่มเติมทำให้รัฐวิสาหกิจที่ขาดระบบประเมินผลฯ และอนาคตควรกระบวนพิจารณาเพิ่มเติมมีผลงานในระดับ "ดีเยี่ยม" ซึ่งเป็น **ระบบแรงจูงใจในระบบประเมินผลฯ ประกอบด้วยระบบ ดังนี้**

1. ระบบโบนัสพนักงาน ลูกจ้างรัฐวิสาหกิจ
2. ระบบโบนัสคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ
3. ระบบการประกวดจัดตั้งมีผลรางวัลของรัฐวิสาหกิจประจำปี
4. ระบบการให้ความอิสระในการบริหารงาน
5. ระบบการกำหนดเงินเดือนขั้นต้นและเงินอุดหนุนประจำปี (ยกเลิกโดยมติคณะกรรมการกำกับ

นโยบายด้านรัฐวิสาหกิจ ในคราวประชุมครั้งที่ 9/2543 เมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 2543)

การกำหนดระบบแรงจูงใจโดยมุ่งเน้นไปที่การประเมินผลของ 4 ประเภท คือ

ประเภทที่ 1 รัฐวิสาหกิจที่ค่อนข้างมั่นคงเกี่ยวกับภาคเอกชนและได้รับการปรับปรุงไปบางส่วน แล้วด้วยการกระจายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ประเภทที่ 2 รัฐวิสาหกิจประเภทผูกขาดโดยธรรมชาติ (Natural Monopoly) และมีเป้าหมายในการปรับปรุงในระยะยาว

ประเภทที่ 3 รัฐวิสาหกิจประเภทหลายต่อ

3.1 รัฐวิสาหกิจขนาดใหญ่ที่ขาดทุนและมีการประเมินผลขาดทุน

3.2 รัฐวิสาหกิจที่ไม่ขาดทุน 3.1

ประเภทที่ 4 รัฐวิสาหกิจประเภทส่งเสริมหรือประเภทที่ไม่แสวงหากำไร

ระบบโบนัสของหน่วยงานและลูกจ้างรัฐวิสาหกิจ

* รัฐวิสาหกิจประเภท 2 และรัฐวิสาหกิจประเภทที่ 3

กำหนดวงเงินในการจ่ายโบนัส (Bonus Pool) ตามระดับผลงานรวมในไตรมาสที่หรือเฉลี่ยเทียบจากฐานของระบบเดิมดังนี้

ระดับผลงาน (คะแนน)	วงเงินโบนัสสูงสุดรายปี	วงเงินไม่เกินจำนวนเงินเดือน (รางวัลเฉลี่ย/เท่า)
5 (ดีมาก)	11	8
4.5	10.5	7
4 (ดี)	10	6
3.5	9.5	5.5
3 (ปกติ)	9	5
2.5	8.5	4.5
2 (ต่ำ)	8	4
1.5	7.5	3
1 (ต่ำมาก)	7	2

* รัฐวิสาหกิจประเภทที่ 4 ประเภทส่งเสริมและไม่หวังผลกำไร

โบนัสรวม = (โบนัสที่ตามผลงาน (ส่วนที่ 1) + โบนัสตามผลงานในเชิงพาณิชย์ (ส่วนที่ 2))

ส่วนที่ 1 โบนัสที่ตามผลงาน

ระดับผลงาน (คะแนน)	จำนวนโบนัส (เท่าของเงินเดือน)
5 (ดีมาก)	2
4.5	1.5
4 (ดี)	1
3.5	0.75
3 (ปกติ)	5
2.5	ไม่มีโบนัส
2 (ต่ำ)	ไม่มีโบนัส
1.5	ไม่มีโบนัส
1 (ต่ำมาก)	ไม่มีโบนัส

ส่วนที่ 2 โบนัสตามผลงานในเชิงพาณิชย์

ในกรณีที่รัฐวิสาหกิจประเภทส่งเสริมมีกำไรจากดำเนินงาน (กำไร) ที่ไม่ได้มาจากเงินอุดหนุน ให้นำส่วนกำไรตามหลักเกณฑ์ที่แนบมาเกี่ยวกับรัฐวิสาหกิจทั่วไปที่มีกำไร

รัฐวิสาหกิจประเภทส่งเสริมจะได้อัตราส่วนกำไรส่วนที่ 1 และส่วนที่ 2 ซึ่งรวมกับผลกำไรเงินอุดหนุนของปีตามเกณฑ์ของรัฐวิสาหกิจทั่วไปที่มีกำไร

ระบบโบนัสคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ

* รัฐวิสาหกิจประเภท 2 และรัฐวิสาหกิจประเภทที่ 3

ฐานกำหนดวงเงินโบนัสเป็นไปตามหลักเกณฑ์และกำหนดไว้ในข้อของผลงานระดับ "ปกติ" และเพิ่มขึ้นหรือ ลดลงจากฐานผลงานระดับ "ปกติ" เป็นอัตราตามระดับผลงานดังนี้

ระดับผลงาน (คะแนน)	จำนวนโบนัสที่กรรมการได้รับ (บาท/คน/ปี)
5 (ดีมาก)	ฐาน+100%ของฐาน
4.5	ฐาน+75%ของฐาน
4 (ดี)	ฐาน+50%ของฐาน
3.5	ฐาน+25%ของฐาน
3 (ปกติ)	ฐานเท่ากับจำนวนโบนัสกรรมการก่อนปี ส่วนของกำไรกำไรสุทธิที่การประเมินผลฯ ที่คำนวณได้จากกำไรสุทธิเพื่อจัดสรรโบนัสตามหลักเกณฑ์เดิม
2.5	ฐาน - 25%ของฐาน
2 (ต่ำ)	ฐาน - 50%ของฐาน
1.5	ไม่มีโบนัส
1 (ต่ำมาก)	ไม่มีโบนัส

สำหรับรัฐวิสาหกิจประเภทที่ 3 ที่มีความควบคุมจากรัฐบาลหรือหน่วยงานอื่น การรถไฟแห่งประเทศไทย และองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ เมื่อคณะรัฐมนตรีอนุมัติระบบ PSO แล้ว การจ่ายโบนัสกรรมการจะเป็นไปตามหลักเกณฑ์ข้างจดหมาย

* รัฐวิสาหกิจประเภทที่ 4 ประเภทส่งเสริมและไม่หวังผลกำไร

ระดับผลงาน (คะแนน)	จำนวนโบนัสที่กรรมการได้รับ (บาท/คน/ปี)
5 (ดีมาก)	25,000
4.5	20,000
4 (ดี)	15,000
3.5	10,000
3 (ปกติ)	5,000
2.5	ไม่มีโบนัส
2 (ต่ำ)	ไม่มีโบนัส
1.5	ไม่มีโบนัส
1 (ต่ำมาก)	ไม่มีโบนัส

ระบบการประกาศจัดอันดับผลงานของรัฐวิสาหกิจประจำปี

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการประเมินผลงานรัฐวิสาหกิจจะพิจารณาผลการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจที่เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

และประกาศผลงานของรัฐวิสาหกิจตามลำดับ หรือการสรรหาประชาชนทราบเป็น การทั่วไปโดยจัดตามกลุ่มผลงาน ดังนี้

- รัฐวิสาหกิจที่มีผลงานระดับดีมาก

- รัฐวิสาหกิจที่มีผลงานระดับดี

- รัฐวิสาหกิจที่มีผลงานระดับปกติ

- รัฐวิสาหกิจที่มีผลงานระดับต่ำ

- รัฐวิสาหกิจที่มีผลงานระดับต่ำมาก

ระบบการให้ความอิสระในการบริหารงาน

* รัฐวิสาหกิจประเภท 1 รัฐวิสาหกิจที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

1. กฎระเบียบที่ให้บริการหลาย

- การตั้ง
- การงบประมาณ
- การเงินและการบัญชี
- การจัดซื้อจัดจ้าง
- การบริหารบุคคล
- การบริหารเงินอุดหนุน ค่าจ้างและผลตอบแทน
- การจัดตั้งบริษัทในเครือ

2. กฎระเบียบที่บังคับข้อปฏิบัติเนื่องจากมีผลผูกพันรัฐบาลในระยะยาว

- การพัฒนา
- การบูรณาการ
- การเงินและการต่างประเทศ
- การลงทุนหรือลงทุน
- การตรวจสอบภายใน
- รัฐวิสาหกิจประเภท 2 ประเภทที่ 3 และประเภท 4

1. กฎระเบียบที่ให้บริการหลายที่ เมื่อพิจารณาประเมินผล

- การกำหนดอัตราเงินเดือนมาตรฐาน
- การกำหนดอัตราเงินเดือนค่าจ้างขั้นต้น - ขึ้นอยู่กับหน่วยงานลูกจ้างทุกตำแหน่ง
- การกำหนดอัตราเงินเดือนของตำแหน่งระดับรองผู้ว่าการหรือรองผู้อำนวยการ
- การกำหนดค่าตอบแทน การรับชดเชยระดับตำแหน่งที่สูงขึ้นกว่าที่ตนเองเคยมี
- ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปปฏิบัติงาน
- การรับผลประโยชน์ของผู้อื่นกรณีพิเศษ
- การจ้างที่ปรึกษาที่ไม่ใช่พนักงาน ภายใต้เงื่อนไขว่า อัตราจ้างต้องไม่เกินอัตรา เบี้ยประชุมของคณะกรรมการ
- การจ่ายเบี้ยประชุมคณะกรรมการที่ถึงขั้นเฉพาะเรื่อง ภายใต้เงื่อนไขไม่เกิน กึ่งหนึ่งของเบี้ยประชุมคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ

2. กฎระเบียบที่ได้รับผลกระทบเมื่อการดำเนินงานในระดับ "ดีเยี่ยม" หรือ "ดี"

- เงินอุดหนุนพนักงาน
- ค่าเล่าเรียนบุตร
- เงินช่วยเหลือบุตร
- ค่าชุดเครื่องแบบ ฯลฯ
- ค่าพาหนะ
- การกำหนดตำแหน่งและอัตราค่าตอบแทนพนักงานรัฐวิสาหกิจ ตำแหน่งระดับสูง 3 ตำแหน่งมีจากผู้ว่าการลงมา

3. กฎระเบียบที่บังคับข้อปฏิบัติ

- การกำหนดอัตราเงินเดือนหรือการชดเชยอัตราเงินเดือนที่สูงขึ้นสำหรับตำแหน่ง ผู้ว่าการ ผู้อำนวยการ กรรมการผู้จัดการของรัฐวิสาหกิจ หรือ ตำแหน่งเทียบเท่าที่เรียกชื่อเป็นอย่างไร
- สวัสดิการที่จ่ายให้แก่พนักงานและลูกจ้างเมื่อออกจากงาน
- เงินบำนาญ
- เงินกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ
- เงินบำนาญ
- การพัฒนา
- การบูรณาการโดยมุ่งเน้น
- การเงินและการต่างประเทศของรัฐวิสาหกิจ
- การลงทุนหรือลงทุนของรัฐวิสาหกิจ
- การจัดตั้งบริษัทในเครือ

ระบบแรงจูงใจสำหรับรัฐวิสาหกิจที่มีระบบแรงจูงใจลักษณะพิเศษ

เนื่องจากมีรัฐวิสาหกิจหลายแห่งที่มีระบบแรงจูงใจลักษณะพิเศษ ดังนี้ เมื่อรัฐวิสาหกิจเหล่านี้ใช้ระบบประเมินผลการดำเนินงานรัฐวิสาหกิจ

ที่มีระบบแรงจูงใจและข้อปฏิบัติเป็นกรณีพิเศษเฉพาะราย ดังนี้

สำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร	ให้ถือปฏิบัติตามสัญญาฉบับนี้จนกว่าจะครบกำหนดสัญญา
บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด	ให้ถือปฏิบัติตามสัญญาฉบับนี้จนกว่าจะครบกำหนดสัญญา และไม่มีกรจ่ายใบสมัครรวมก่อนครบกำหนดสัญญา
การไฟฟ้าส่วนหลวง	ให้ถือปฏิบัติตามสัญญาฉบับนี้จนกว่าจะครบกำหนดสัญญา
ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร	ให้ถือปฏิบัติตามสัญญาฉบับนี้จนกว่าจะครบกำหนดสัญญา จนกว่าจะมีการปรับเปลี่ยนสัญญาฉบับนี้